

Gesprekstafel pedagogisch klimaat

4 februari '25

Lyke Ybema

Advies aan het samenwerkingsverband: versterking pedagogische klimaat

Vanuit de analyse die ik deed op de scholen binnen het samenwerkingsverband was mijn advies tweeledig: 1. Versterken van het pedagogisch klimaat op basisniveau; 2. Verrijking van het basisniveau op lange termijn door gedragskundigen in de scholen op te leiden en de externe gedragskundigen laagdrempelig in te zetten.

Ten aanzien van het 1^e punt, het versterken van de pedagogisch klimaat op het basisniveau, gaf ik een aantal voorbeeldvragen die ik met jullie zou delen. Onderstaand de vragen die scholen zichzelf zouden kunnen stellen om te beoordelen in hoeverre hun pedagogische basis en professionele teamcultuur voldoende staat of nog aandacht nodig heeft:

- Hoe is ons pedagogisch klimaat en wat vinden wij hierin belangrijk?
- Hoe kijken we met elkaar naar gedrag en hoe praten we hierover?
- Is het (gedrags-)kader waar binnen te handelen volledig duidelijk voor iedereen en handelt iedereen hiernaar?
- Zowel op de momenten dat het lukt als op de momenten dat het nog even niet lukt?
- Waar liggen de grenzen van het team en weet iedereen hoe dan te handelen?
- Staat gedrag en het aanleren hiervan voldoende op het programma?
- Hebben we onze persoonlijke sterktes en zwaktes voldoende in beeld en is dit bekend in het team?
- Zorgen we genoeg voor onszelf en elkaar?

Indien scholen hierop willen reflecteren zijn er middelen (bv. zelfevaluaties en scans) en professionals beschikbaar die op dit gebied inzicht kunnen geven en sparringpartner kunnen zijn.

Werkzame factoren

Genoemde werkzame factoren binnen het pedagogisch klimaat op onze scholen:

- Laagdrempelig contact/ samenwerking met alle betrokkenen; team, ouders, externen (relatie) – 15x
- Werken vanuit visie op gedrag -14x
- Duidelijke verwachtingen/ regels, afspraken en structuur -10x
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid voor alle leerlingen – 10x
- Gezamenlijke taal spreken – 9x
- Gelijkwaardige leerkracht – leerling relatie als uitgangspunt – 5x
- Iedereen zien/ kennen (bij binnenkomst) – 5x
- Professionele cultuur binnen het team - 4x
- Reflectie op eigen pedagogisch handelen en dit centraal stellen – 3x
- Flexibiliteit van het team – 3x
- Veilige, prettige schoolomgeving - 2x
- Modelgedrag/ voorbeeldfunctie – 2x
- Signaleren/ observeren – 2x
- Groepsdoorbrekend werken – 2x
- Sterke leidinggevende zorgt voor veiligheid, rust en structuur – 2x
- Duidelijkheid rondom aanspreken op gedrag en consequenties – 2x
- Doorgaande lijnen – 2x
- Leerling/ kinderraad inzetten 2x
- Gedeelde ruimtes gebruiken
- Invoelend vermogen van leerkrachten; leerlingen serieus nemen in hun gedachten, gevoelens

- Warme sfeer creëren in de school; aankleding
- Denken in mogelijkheden

Genoemde waarden die belangrijk gevonden worden denken aan pedagogisch klimaat:
Verbinden, respect, veiligheid, diversiteit, veerkracht, nieuwsgierigheid, positiviteit,
ontspanning, humor, oprechtheid, gelijkwaardigheid, flexibiliteit

Inspiratie/ hulpmiddelen

Methodieken/ stromingen die door onze scholen gebruikt worden:

- Kanjertraining
- Kwink
- Vreedzame school
- The leader in me
- PBS
- Rots en water
- Kwaliteitskaart pedagogisch klimaat
- Groepsgeluk
- Ringaanpak
- Geef me de 5
- Teitler pedagogiek
- Reggio benadering voor pedagogiek